

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Tendencje rozwojowe prawa cywilnego
	angielskim	Development Trends of Civil Law

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE KSZTAŁCENIA

1.1. Sekcja¹	Nauk społecznych
1.2. Dyscyplina²	Nauki prawne
1.3. Forma kształcenia	Stacjonarna
1.4. Poziom kształcenia	Szkoła Doktorska
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr Robert Frey
1.6. Kontakt	robert.frey@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Rodzaj przedmiotu³	przedmiot specjalistyczny w dyscyplinie
2.2. Język wykładowy	Język polski

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć⁴	Wykład, ćwiczenia
3.2. Liczba godzin⁵	30
3.3. Miejsce realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK
3.4. Forma zaliczenia zajęć	Egzamin/zaliczenie z oceną
3.5. Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, konwersatoryjny oraz informacyjny, ćwiczenia, dyskusja i rozwiązywanie przypadków
3.6. Wykaz literatury	podstawowa L. Górnicki, Kodyfikacja prawa prywatnego, [w:] System prawa prywatnego. Tom I. Prawo cywilne - część ogólna, red. M. Safjan, Warszawa 2012. M. Safjan, Źródła prawa prywatnego, [w:] System prawa prywatnego. Tom I. Prawo cywilne - część ogólna, red. M. Safjan, Warszawa 2012. P. Machnikowski, T. Pajor, Prawo prywatne Unii Europejskiej i jego wpływ na prawo polskie, [w:] System prawa prywatnego. Tom I. Prawo cywilne - część ogólna, red. M. Safjan, Warszawa 2012. S. Grzybowski, Kodyfikacja polskiego prawa cywilnego, [w:] System prawa cywilnego. Tom I. Część ogólna, red. S. Grzybowski, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk-Łódź 1985.

¹ Sekcja nauk humanistycznych, nauk społecznych, nauk ścisłych i przyrodniczych, nauk medycznych i nauk o zdrowiu, nauk o sztuce.

² Historia, językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki medyczne, nauki o zdrowiu, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki o bezpieczeństwie, pedagogika, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o zarządzaniu i jakości, nauki biologiczne, nauki chemiczne, nauki fizyczne, nauki o Ziemi i środowisku, sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, sztuki muzyczne.

³ Przedmiot ogólny, przedmiot dziedzinowy w sekcji, przedmiot dyscyplinowy w sekcji, przedmiot specjalistyczny w dyscyplinie.

⁴ Ćwiczenia, wykład, seminarium.

⁵ Zgodna z programem kształcenia w Szkole Doktorskiej.

		K. Pietrzykowski, Źródła prawa rodzinnego, [w:] Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, red. K. Pietrzykowski, Warszawa 2025
	uzupełniająca	J. St. Piątkowski, Ewolucja ochrony dóbr osobistych, [w:] Tendencje rozwoju prawa cywilnego, red. E. Łętowska, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk-Łódź 1983. W. Warkało, Przemiany odszkodowawczej odpowiedzialności cywilnej, [w:] Tendencje rozwoju prawa cywilnego, red. E. Łętowska, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk-Łódź 1983. P. Fiedorczuk, Unifikacja i kodyfikacja prawa rodzinnego w Polsce (1945-1964), Białystok 2014. L. Górnicki, Prawo cywilne w pracach Komisji Kodyfikacyjnej Rzeczypospolitej Polskiej, Wrocław 2000. Zielona księga. Optymalna wizja Kodeksu cywilnego w Rzeczypospolitej Polskiej, red. Z. Radwański, Warszawa 2006. R. Szczepaniak (red.), Problemy pogranicza prawa cywilnego. Boundary problems of civil law, Warszawa 2022.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)

C01. Wykład- wiedza - Przekazanie słuchaczom wiadomości z zakresu przemian prawa cywilnego materialnego (w tym rodzinnego i opiekuńczego) w Polsce, począwszy od okresu II Rzeczypospolitej, z uwzględnieniem ewolucji źródeł tego prawa oraz zmian w wybranych instytucjach. Ponadto słuchacze uzyskają wiedzę odnośnie terminologii prawniczej związanej z problematyką prawa cywilnego.

C02. Wykład - umiejętności - Słuchacze uczestnicząc w zajęciach zdobędą umiejętność charakteryzowania instytucji prawa w poszczególnych jego etapach rozwojowych. Będą umieli wskazywać charakterystyczne dla nich cechy odróżniające je od instytucji funkcjonujących na gruncie obcych systemów prawnych. Będą potrafili, bazując na znanych im regulacjach prawnych, dokonać omówienia szczegółowych zagadnień związanych z ewolucją zaprezentowanych instytucji prawa cywilnego. Dzięki znajomości niezbędnych aktów prawnych oraz umiejętności sprawnego posługiwania się nimi będą potrafili zinterpretować obowiązujące przepisy, dokonać ich oceny oraz zaproponować ewentualne zmiany.

C03. Wykład - kompetencje społeczne - Po ukończeniu zajęć słuchacze będą przekonani o konieczności stałego, dalszego dokształcania się po zakończeniu studiów. Będą rozumieć, iż jest to warunek konieczny dla należytego wykonywania zawodu prawnika, czy to w sferze naukowej, czy też praktycznej. Jako oczywiste potraktują stwierdzenie o konieczności rozszerzania oraz pogłębiania zdobytej w toku studiów lub wybranej aplikacji wiedzy zarówno teoretycznej, jak i związanej z stosowaniem prawa w praktyce.

C04. Ćwiczenia - wiedza - W ramach tych zajęć ich uczestnicy będą mogli utrwalić oraz pogłębić wiadomości uzyskane w toku wykładu. Zajęcia powinny pozwolić im na pełniejsze orientowanie się w bardziej szczegółowych kwestiach związanych z ewolucją poszczególnych instytucji prawa cywilnego. Zdobytą na ćwiczeniach wiedza powinna mieć walor nie tylko czysto teoretyczny, ale i aspekt praktyczny związany ze stosowaniem prawa przez wymiar sprawiedliwości. Pozwoli to na znajomość najczęściej pojawiających się w praktyce problemów.

C05. Ćwiczenia - umiejętności - Uzyskana w ramach wykładu i ćwiczeń wiedza pozwoli na samodzielne rozwiązywanie pojawiających się w praktyce problemów, także z uwzględnieniem wykładni historycznej. Pomocna w tej mierze będzie umiejętność posługiwania się obowiązującymi aktami prawnymi oraz tymi, które utraciły już swoją moc. Słuchacze będą także potrafili znaleźć i

wykorzystać dostępne orzecznictwo, zwłaszcza Sądu Najwyższego, dotyczące nie tylko obowiązujących aktów prawnych, ale również już uchylonych. Będą umieli posługiwać się programami prawniczymi dla pozyskiwania wiedzy w celu rozwiązywania pojawiających się w praktyce problemów. Ważnym aspektem jest zdobycie umiejętności argumentowania swojego stanowiska wobec pojawiających się problemów prawnych.

C06. Ćwiczenia - kompetencje społeczne - Uczestnicy zajęć uzyskają przekonanie o niezbędności dobrej znajomości nie tylko obowiązujących regulacji prawnych, lecz także wcześniejszych, które nadal mogą znaleźć zastosowanie w praktyce. Będą przeświadczeni, iż bez wiedzy o obowiązujących instytucjach prawnych oraz ich ewolucji nie jest możliwe wykonywanie zawodów prawniczych, a także przygotowanie rozprawy doktorskiej. Wynika z tego konieczność stałego dokształcania się i podnoszenia swoich kwalifikacji.

4.2. Treści programowe

Ewolucja źródeł współczesnego prawa cywilnego.

1. Prawo cywilne II Rzeczypospolitej (1918 - 1939).

1.1. Kodeks Napoleona, Bürgerliches Gesetzbuch (BGB), Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch (ABGB), Kodeks cywilny Królestwa Polskiego, t. X Swod zakonow Rossijskoj impierii, prawo węgierskie na Spiszu i Orawie (wzmianka).

1.2. Działalność Komisji Kodyfikacyjnej z 1919 r. - Kodeks zobowiązań, Kodeks handlowy, Kodeks postępowania cywilnego, prawo prywatne międzynarodowe i międzydzielnicowe, projekty z zakresu prawa rodzinnego.

2. Prawo zunifikowane (1944-1946) - dekrety: prawo osobowe, prawo małżeńskie, prawo rodzinne, prawo opiekuńcze, prawo małżeńskie majątkowe, prawo spadkowe, prawo rzeczowe, przepisy ogólne prawa cywilnego, prawo o księgach wieczystych.

3. Kodyfikacja prawa cywilnego.

3.1. Kodeks rodzinny oraz przepisy ogólne prawa cywilnego z 1950 r.

3.2. Prace nad przygotowaniem nowego kodeksu cywilnego.

3.3. Kodeksy z 1964 r.: cywilny, rodzinny i opiekuńczy.

4. Ważniejsze nowelizacje kodeksów: cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego oraz postępowania cywilnego.

5. Działalność Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego - założenia tzw. Zielonej Księgi.

6. Tworzenie wspólnego prawa cywilnego Unii Europejskiej (prawo umów, prawo rodzinne).

7. Wpływ konwencji międzynarodowych na prawo cywilne w Polsce na przykładzie prawa rodzinnego - Konwencje: o prawach dziecka, o przysposobieniu, o współpracy w dziedzinie przysposobienia międzynarodowego.

Ćwiczenia:

Wybrane, aktualne problemy prawa cywilnego w Polsce w kontekście przemian dokonujących się w innych państwach.

Ewolucja wybranych instytucji z kodeksu cywilnego.

1.1. Ochrona dóbr osobistych człowieka.

1.2. Klauzule generalne w prawie cywilnym.

1.3. Odpowiedzialność odszkodowawcza.

2. Główne problemy współczesnego prawa rodzinnego.

- 2.1. Próby redefinicji pojęć małżeństwa i rodziny.
- 2.2. Związki partnerskie.
- 2.3. Sztuczna prokreacja.
- 2.4. LGBTQIA2S+

5. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Przedmiotowy efekt uczenia się	Doktorant, który zaliczył przedmiot	Odniesienie od efektów uczenia się w Szkole Doktorskiej (zgodnie z programem kształcenia w Szkole Doktorskiej)
w zakresie WIEDZY:		
W01	ma poszerzoną wiedzę z zakresu najnowszych osiągnięć naukowych, obejmującą podstawy teoretyczne, zagadnienia ogólne oraz wybrane zagadnienia szczegółowe właściwe dla nauk prawnych – w prawie cywilnym oraz prawie rodzinnym	SD_W01
W02	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu tendencji rozwojowych w naukach prawnych - w prawie cywilnym oraz prawie rodzinnym	SD_W02
W03	formułuje ważne, bieżące i nierozwiązane problemy w dziedzinie nauk społecznych w zakresie nauk prawnych, w tym w języku obcym	SD_W07
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	potrafi zdefiniować cel i przedmiot badań lub cel i przedmiot działalności, formułować hipotezy badawcze w zakresie nauk prawnych	SD_U01
U02	potrafi wykorzystać wiedzę z różnych dyscyplin do identyfikowania, formułowania oraz twórczego rozwiązywania złożonych problemów lub realizowania zadań badawczych	SD_U03
U03	potrafi praktycznie wykorzystywać język obcy w działalności badawczej	SD_U07
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	potrafi myśleć w sposób przedsiębiorczy i aktywnie działać	SD_K04

6. SPOSOBY WERYFIKACJI OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Sposób weryfikacji (+/-)																				
	Egzamin ustny/pismny			Kolokwium			Projekt			Aktywność na zajęciach			Praca własna			Praca w grupie			Inne		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S
W01		+						+			+										

W02		+					+			+									
W03							+			+						+			
U01							+		+	+						+			
U02							+		+	+						+			
U03							+		+	+						+			
K01							+		+	+						+			

7. KRYTERIA OCENY STOPNIA OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
Wykład (W) ⁶	3,0	Udzielił odpowiedzi na zadane pytania na poziomie (minimum 50-59%) wg przyjętej punktacji.
	3,5	Udzielił odpowiedzi na zadane pytania na poziomie (minimum 60-69%) wg przyjętej punktacji.
	4,0	Udzielił odpowiedzi na zadane pytania na poziomie (minimum 70-79%) wg przyjętej punktacji.
	4,5	Udzielił odpowiedzi na zadane pytania na poziomie (minimum 80-99%) wg przyjętej punktacji.
	5,0	Udzielił odpowiedzi na zadane pytania na poziomie (minimum 90%) wg przyjętej punktacji.
ćwiczenia (C) ⁷	3,0	Przedstawił referat poprawny merytorycznie i językowo, sporadyczna aktywność na zajęciach.
	3,5	Przedstawił referat poprawny merytorycznie i językowo, częsta aktywność na zajęciach.
	4,0	Przedstawił referat dobry merytorycznie i językowo, sporadyczna aktywność na zajęciach.
	4,5	Przedstawił referat kwalifikujący się do ewentualnej publikacji, częsta aktywność na zajęciach.
	5,0	Przedstawił referat kwalifikujący się do ewentualnej publikacji, inicjował dyskusję na zajęciach.

Przyjmuję do realizacji

.....

⁶ Niepotrzebne usunąć.

⁷ Niepotrzebne usunąć.